

DE KLEINE ANDREAS

Nieuwsbrief Andreaskerk Evangelisch Lutherse Gemeente Rotterdam
Oktober 2022

Toen onze Heer en Meester Jezus Christus zei: 'Doet boete' enz. (Matth. 4:17), wilde Hij dat het hele leven van zijn gelovigen een voortdurende boete zou zijn.

Stelling 1 van Maarten Luther, 31 oktober 1517

WELKOM IN DE ANDREASKERK!

Kerkdiensten

De Andreaskerk opent elke zondag om 10.30 uur de deuren voor u. Na afloop bent u van harte welkom voor de koffie in de Paardenkamer.

- **Zondag 9 oktober.** 17^e zondag na Trinitatis
Mevr. E. van Wijngaarden.
- **Zondag 16 oktober.** 18^e zondag na Trinitatis
Ds. M. van der Meij.
- **Zondag 23 oktober.** 19^e zondag na Trinitatis
Ds. M.L. van Wijngaarden.
- **Zondag 30 oktober.** 20^e zondag na Trinitatis
Ds. M.L. van Wijngaarden. *Heilig Avondmaal. M.m.v. AndreasCantorij. 40^e Dienst met de Zeemanskerken.*
- **Zondag 6 november.** 21^e zondag na Trinitatis
Ds. Barbara Heckel.
- **Zondag 13 november.** 22^e zondag na Trinitatis
Mevr. E. van Wijngaarden.
- **Zondag 20 november.**
Ds. M.L. van Wijngaarden. *Eeuwigheidszondag.*

Andere bijeenkomsten

- **Tweede donderdag van de maand.** 10.30-12.00 en 20.00-22.00 uur
Oecumenisch Leerhuis. Thema 'Psalmen anders'.
- **Maandag 31 oktober.** 19.30-21.30 uur
Hervormingsdaglezing 2022. Over Augsburgse Confessie. Met prof. Dr. Mirjam van Veen (VU), dr. Martin van Wijngaarden (ELG Rotterdam) en dr. Andreas Wöhle (president Lutherse Synode).

UIT DE PASTORIE

Overleden

Op 2 september is op zevenzeventigjarige leeftijd overleden Matthijs (Theo) Baartman. Zijn uitvaart was op 9 september op begraafplaats Charlois. Op 14 september is op tweeënnegentigjarige leeftijd heengegaan Willempje (Wil) Alewijn-Deijbel. Haar uitvaart vond plaats op 20 september op begraafplaats IJsselmonde. Hun nagedachtenis zij ons tot zegen en wij bidden de families Gods nabijheid toe.

Geboren

Op 9 september werd geboren Lex Jouke Adriaan, zoon van Wendy en Lianda Groeneveld – Dettmeijer. Na een wat lastige start is hij gelukkig nu thuis. Van harte proficiat en veel zegen samen!

Ziekte

Soms is er veel te verstouwen. Een aantal uit ons midden heeft nogal wat meegemaakt. Ze zijn geblesseerd, behandeld of geopereerd, of worden daar nog bij bepaald. Deze keer noemen we Helena Baartman, Sharon Winklaar, Guus Alewijn, Piet en Greet Postema, Jeffrey Janssen en Herman van 't Hoogerhuis. Allen sterkte!

Giften

Op huisbezoek ontving ik giften van € 30.- en € 40.- Hartelijk dank!

Martin van Wijngaarden

DOOR DE OGEN VAN ANDREAS: GUIDO GEZELLE

Guido Gezelle (1830-1899): verbleekte glans?

Op vakantie las ik de biografie van Guido Gezelle door Michel van de Plas, *Mijnheer Gezelle*. Een boeiend portret van een veelzijdige man. Priester, dichter, taalkundige en journalist. Anglofiel ook, die graag in Engeland geleefd had. Hij was werkzaam als leraar en (onder)pastoor in Roeselare, Brugge en Kortrijk, in een moeizame loopbaan. Tijdens zijn leven kreeg hij te weinig erkenning als dichter.

Toch spoken er in het geheugen van Andreas nog enkele Gezelle-regels rond. *'O krinklende winklende waterding, met 't zwarte kabotseken aan, wat zien ik toch geren uw kopke flink, al schrijven op 't waterke gaan!'*. Gezelle 's beroemde loflied op een watertor.

Maar afgezien daarvan is de glans van Gezelle in Nederland wat verbleekt. Dat komt ook door bedenkelijke kanten van hem. Zijn intieme omgang met studenten en de gedichten daarover roepen tegenwoordig vragen op. Verder kon hij als journalist een giftige pen hanteren, mensen beschadigen, zeker als het om de Vlaamse zaak ging. Soms is het wat te veel: zijn voorliefde voor verkleinwoorden of dat keurslijf van de Rooms Katholieke kerk, waar Gezelle zich altijd weer in liet persen.

In speculo: in de spiegel

Het is echter duidelijk dat Gezelle een virtuoos en vernieuwend dichter was. Hij schreef prachtige wereldlijke poëzie, maar ook gedichten waarin zijn geloof een grote rol speelt. Sommige daarvan zijn zo mooi, dat ook 'ongelovigen' erdoor gegrepen kunnen worden.

Hieronder een voorbeeld van zo'n gedicht. De titel is '*In speculo*': 'In een spiegel', naar de bekende tekst uit Corinthiërs 13:12 '*Want nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen...*'.

Gezelle voert ons met zijn wat antieke woordenstroom mee op een mystieke zoektocht naar God. Lang zien we niets, of door een waas. Maar ooit ontwaren we God. Ons oog zal hem zien, zoals elke druppel in de oceaan eens boven, aan het licht komt.

Je hoeft niet te geloven om deze vertwijfelde geloofsvragen van Gezelle en zijn rotsvaste antwoord daarop ontroerend te vinden.

Andries Ponsteen

(Gezelle gebruikt hieronder in zijn gedicht 'In speculo' geregeld de antieke ontkenningvormen 'niet...en' of 'nooit...en', in plaats van 'niet' en 'nooit'.

'Doom' = 'vocht' en 'Entwaar' = 'waar ook')

IN SPECULO

Guido Gezelle (1897)

1. Hoe kan dat zijn,
o Schepper van hierboven,
dat ik U maar
en zie als in een glans;
als in een glas,
te zelden onbestoven
van doom en stof:
en nooit geheel en gans?

2. Zo Gij bestaat,
en God zijt, moet het wezen,
dat ik u zie;
dat, zonder doek, entwaar,
ik schouwen kan,
en, schouwende, in 't nadezen,
van bij U zie
en eeuwig op u staar!

3. Hoe kan dat zijn:
om niet en is gegeven,
uit Uwe hand,
het leefvermogen, dat
mij zuchten doet,
en zoeken, naar een leven,
dat alle goed,
in 't zien van U, bevat!

4. Daar komt toch eens,
ten oosten uit, een dagen,
een dageraad,
een eeuwigheid, die niet
meer weg en kan
noch weder, noch vertragen
het zielgezucht,
dat zoekt en niet en ziet.

5. Mijn ooge zal
eens vol U zien, en varen
zo 't druppelke
in zee, dat is versmoord:
zij zal U zien,
verafgrond in de baren
der ziende zee,
die bedde en heeft noch boord!

LUTHERSE SUMMERSCHOOL 2022

Naar Wittenberg

Van 18 tot 22 augustus 2022 zijn wij voor het eerst naar de Lutherse Summer School geweest, in Wittenberg in Duitsland. Voor ons beiden een spannende reis, want eigenlijk wisten wij niet wat ons te wachten stond. De reis begon in Amsterdam, waar wij met andere leden van lutherse gemeenten uit heel Nederland bij elkaar kwamen en met elkaar kennis konden maken.

Al snel was duidelijk dat wij een gemengde groep waren.

Er waren lutheranen die al lang of nog maar kort met de lutherse traditie bekend waren, maar ook niet-lutheranen die willen weten wat het betekent om lutheraan te zijn. De groep was nog niet compleet. Pas in Wittenberg waren wij allemaal bij elkaar.

Na een gezamenlijk avondeten in het College van de Lutherse Wereldfederatie kwamen wij bij elkaar voor een avondgebed in de Corpus Christi-kerk. Het eerste moment van rust en bezinning. In deze kerk kwamen wij de dagen erna 's ochtends, 's middags en 's avond bij elkaar voor het gebed.

Wij kunnen zeggen dat deze momenten ons erg geraakt hebben. Hoe fijn kan het zijn met elkaar deze momenten te beleven en ervaren.

De eerste dag werden wij ingedeeld in kleine groepen. Daarin werd besproken wat het betekent om *Una Sancta Catholica et Apostolica Ecclesia* (Eén heilige, algemene en apostolische kerk) te zijn.

Wij kunnen zeggen dat dat zware kost was. Wel heel interessant, want ieder had hier zijn eigen ideeën over.

Een kijkje in het leven van Luther

Naast de zware onderwerpen was er ook ruimte voor creativiteit. Elke groep mocht op een stuk witte canvas met acrylverf uitbeelden hoe de deelnemers het geloof zien. Het resultaat was, al zeggen we het zelf, divers en mooi. We hebben een rondleiding gehad door de ‘vrouw’ van Luther over diens levensstijl en hebben daarbij veel bezienswaardigheden gezien. Zo zijn we in het Lutherhuis geweest, met uitleg over de Luthertuin en de Lutherroos. Daar zijn veel bomen geplant door gemeenten uit verschillende landen.

Ook de rondleiding door de Stadtkirche met het doopvont en met het altaar dat is beschilderd door vader en zoon Cranach heeft veel indruk op ons gemaakt. Op de laatste dag hebben we een echte Lutherse Avondmaaltijd gekregen, zoals Luther die gekend heeft.

Het waren energieke en leerzame dagen met veel informatie en indrukken. Ze hebben ons laten zien hoe sterk wij als lutheranen met elkaar verbonden zijn. Niet alleen in Nederland, maar ook binnen de lutherse wereldfederatie. Dank aan Samuel Nanasis en Inken Wöhlbrand van de wereldfederatie in Wittenberg, die ons hartelijk ontvangen en begeleid hebben.

Maurice en André Schütz - Tieleman

AFSCHEID ANCA WILDSCHUT

Afscheid na 8 jaar

Toen ik 8 jaar geleden gevraagd werd door Bas Ruizenveld de Winter of ik wilde overwegen om diaken te worden, was ik vereerd, blij verrast, maar ook zenuwachtig. Want wat werd er van mij verwacht en kon ik aan die verwachtingen voldoen?

Diaken betekent dienaar. De diaconie van de Andreas Kerk dient werkelijk: zij is in dienst van de gemeente, helpt haar leden in (materiele) nood, bedenkt projecten en plannen of helpt bij de uitvoering daarvan.

Maar haar werk gaat ook verder dan het hek van de kerk, want ik mocht meedenken en meebeslissen over aanvragen en initiatieven van buiten de gemeente. Het gaat dus niet alleen over geld inzamelen en uitgeven, maar ook over anderen die hun weg naar de juiste instantie niet kunnen vinden of de juiste hulp niet (meer) krijgen.

Dat kunnen wijkbewoners zijn, alleenstaande ouders, of kwetsbare mensen in het buitenland. De diaconie steunt bijvoorbeeld projecten in Azië, Afrika en Oost Europa.

Samenwerking

Samenwerking is essentieel en dit ging altijd zonder enige moeite. Omdat diakenen van de Andreas kerk verschillende levens- en werkervaringen hebben, konden wij elkaar aanvullen en resulteerde dat in een uitstekende samenwerking. De vergaderingen waren dus geen werk, maar waardevolle ontmoetingen.

Ook de bijdrage tijdens de dienst, zoals het uitdelen van brood en wijn tijdens het Avondmaal behoort tot de eervolle taak van de diakenen. Dit ging voor mij persoonlijk gepaard met extra emotie en voldoening. Door de toenemende drukte in mijn gezin moest ik helaas stoppen met de diaconale taken binnen onze gemeente, maar ik kijk terug op een leerzame periode waarin ik met zeer fijne collega's mocht samenwerken. Dank Bas, Ann en Sheila voor jullie vertrouwen en tot ziens in de dienst!

Anca Wildschut

DE DIACONIE ONDERSTEUNT

Vakantie eenouder gezinnen en senioren

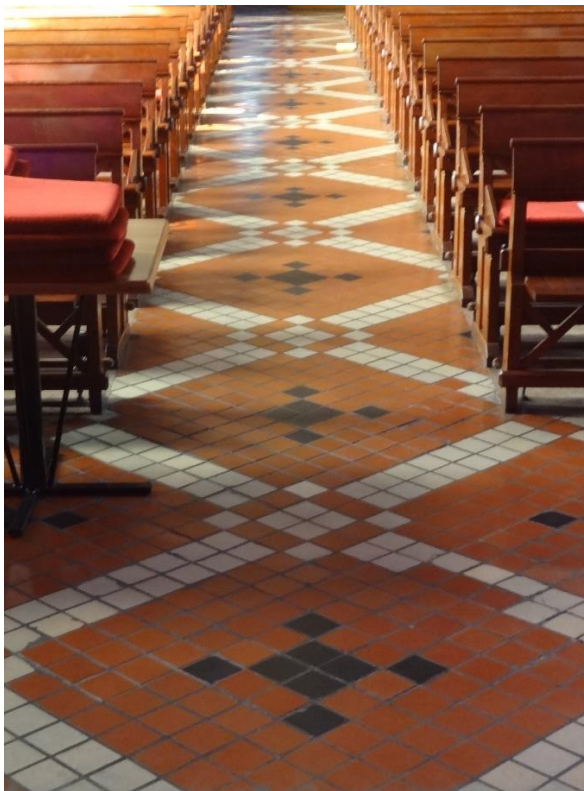
Ook dit jaar zijn er weer gezinnen die via de diaconie en de SLOA met vakantie zijn geweest. Om precies te zijn: elf gezinnen, negen uit Rotterdam- Noord en twee uit Rotterdam-Zuid.

Bij de keuze van de gezinnen hebben we gebruik gemaakt van mensen die we kennen via de Voedselbank, via maatschappelijk werk van een grote scholengemeenschap en via ons bekend onderwijzend personeel.

De SLOA werkt al een aantal jaren met een professionele organisatie die een aantal vakantieparken beheert in Nederland, de RCN-parken. Daarmee is de rol van de diaconie beperkt tot het uitnodigen van de gezinnen en het vervoer van en naar de vakantiebestemming. De diaconie is participant van de SLOA, dat wil zeggen dat we de SLOA financieel ondersteunen om de vakanties te kunnen regelen. De reactie van de gezinnen is positief en ze zijn echt blij dat ze er even helemaal uit zijn in een heel andere omgeving. De diaconie is blij dat ze dit namens onze lutherse gemeente kan doen. Hieronder een gezin dat het fijn heeft gehad en u hartelijk groet.

Bas Ruizeveld de Winter

COLOFON

Bijdragen:

Martin van Wijngaarden, Maurice en André Schütz-Tieleman, Anca Wildschut, Bas Ruizeveld de Winter, Andries Ponsteen

Eindredactie:

Andries Ponsteen (010-4217149)

Maildistributie:

Freek Houweling

Verzending: Greet Postema